



Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma



OULU

Kiviniemen koulu

16.11.2022

Sekä tasa-arvo-
että yhdenvertaisuuslaki velvoittavat oppilaitoksia
tekemään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat.



Perusta ja käsitteet

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)

- Tasa-arvolain tarkoitus on parantaa naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.
- Se edellyttää, että miehille ja naisille järjestetään samanlaiset mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen.
- Tasa-arvolaissa syrjintäperusteet ovat sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

- Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä kaikenlaisilla perusteilla.
- Yhdenvertaisuuslaissa syrjintäperusteet ovat: ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, politiikka, ay-toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen, muu henkilöön liittyvä syy



- ”Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)
- Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille. Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan koulumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022-2025.



Nykytilan kartoitus

- Kiva-kysely (oppilaat ja henkilökunta)
- Hyvinvointikysely (oppilaat, vanhemmat ja henkilökunta)
- Kouluterveyskysely
- Tilakartoitus (oppilaat)
- Kunta 10 (henkilökunta)
- Tunne ja turvataitokysely (tunne- ja turvataito vastuuhenkilöt)
- Nykytilan kartoitus, nykyisen suunnitelman toteutumisen arviointi (henkilöstö)
- Vanhempaintoimikunnan tapaaminen ja suunnitelman esittely



Tavoitteet: Hallinto ja johtaminen

- Sitoudumme sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen pitkäjänteisesti.
- Teemme suunnitelmaa eläväksi ja konkreettiseksi, tietoisuuden ja keskustelun esillä pitämisen ja mahdollistamisen kautta.



Toimenpiteet: Hallinto ja johtaminen

- **Johtoryhmän ja esimiestason osallistaminen ja sitouttaminen teemaan nostot, ajankohtaiset teemat, kehityskohdat**
- **Koulun arvojen avaaminen aikuisten kesken**
- **Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskäsitteiden aukaiseminen kaikkien toimijoiden kesken (Rehtori ja johtoryhmä vastaa)**

- **Tiimiajan hyödyntäminen keskusteluille à konkretiatasolla, käytännön esimerkein**
- **Pedagogisten tiimien/iltapäivän suunnitelmallinen hyödyntäminen Oppilaiden osallistaminen esim. luokkatunneilla/oppilaskunnan kautta samassa aikajanassa kuin aikuisten kanssa**
- **Koulutustarpeiden kartoittaminen**

**Arviointi: Arvioinnista vastaavat johtoryhmä ja yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä.
Työvälineinä Kunta 10, hyvinvointikyselyt, kehityskeskustelut ja oppilaskunnan palaute.)**



Tavoitteet: Pedagoginen toiminta

Koko koulun yhteinen toiminta:

- Kaikkien oppiaineiden tasapuolinen ja tasa-arvoinen tarjoaminen (esim. valinnaisainetarjottimen laajentaminen, käsityö-oppiaineen näkeminen kokonaisuutena)
- Luokkatuntien ja tunne- ja turvataitotuntien hyödyntäminen
- Välituntitoiminnan avaaminen ja ohjaaminen
- Opetusmateriaalin kriittinen arviointi ja monipuolinen käyttö
- Luokkatasot kirjaavat toimenpiteet luokkatason suunnitelmaan.



Toimenpiteet: Pedagoginen toiminta

Koko koulun yhteinen toiminta:

- Kaikkien oppiaineiden tasapuolinen ja tasa-arvoinen tarjoaminen (esim. valinnaisainetarjottimen laajentaminen, käsityö-oppiaineen näkeminen kokonaisuutena)
- Luokkatuntien ja tunne- ja turvataitotuntien hyödyntäminen
- Välituntitoiminnan avaaminen ja ohjaaminen
- Opetusmateriaalin kriittinen arviointi ja monipuolinen käyttö
- Luokkatasot kirjaavat toimenpiteet luokkatason suunnitelmaan.

Tämän lisäksi luokkatasokohtaiset tavoitteet lukuvuodelle 2022-2023 lukuvuosisuunnitelmassa.

Arviointi: hyvinvointikyselyn, kiva-kyselyn ja tunne- ja turvataitosuunnitelman pohjalta



Tavoitteet: Tila ja ympäristö

- Varmistamme kaikille yhdenvertaisen pääsyn kaikkiin koulun tiloihin.
- Varmistamme edelleen, että oppilaille on mahdollisuus keskustella ja vaikuttaa koulun tilankäyttöön ja ympäristöön liittyvissä asioissa.



Toimenpiteet: Tila ja ympäristö

- Oppilaat käyttävät yhteisiä tiloja ja piha-alueita tasapuolisesti. Toimenpiteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti.
- Huolehdimme joustavuudesta esim. wc-käynneissä ja suihkutilanteissa.

**Arviointi: johtoryhmän,
yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän ja oppilaskunnan
vastuulla**



Tavoitteet: Asenteet ja vuorovaikutus

- Puhuttelemmme, kohtaamme, ohjaamme ja ryhmittelemme oppilaita tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.
- Tunnistamme (aikuiset ja lapset) syrjivän kielenkäytön ja puutumme kaikki siihen sitä kohdatessamme.
- Tunnistamme syrjivän asennoitumisen ja puutumme kaikki siihen sitä kohdatessamme.
- Toimimme aktiivisesti kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisemiseksi. Puutumme kiusaamiseen, häirintää ja syrjintään välittömästi.
- Rakennamme osallistavia käytänteitä, jotka ohjaavat kunnioittavaan kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen. Turvallinen ryhmä on kaikkien yhteinen päämäärä.



Toimenpiteet: Asenteet ja vuorovaikutus

- Puhuttelemmme, kohtaamme, ohjaamme ja ryhmittelemme oppilaita tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.
- Henkilökunta puhuu samalla tavalla ja samalla äänenpainolla kaikille lapsille.
- Henkilökunta ja oppilaskunta arvioivat yhdessä aikuisten ja lasten puhetta sekä nonverbaalista viestintää. Pyrimme ohjaamaan toinen toisiamme ja puuttumaan tilanteisiin rakentavasti. (Rehtori vastaa alustuksesta)**
- Jokaisessa ryhmässä huolehditaan turvallisen ilmapiirin rakentumisesta sekä harjoitellaan säännöllisesti vuorovaikutustaitoja.
- Rakennamme osallistavia käytänteitä, jotka ohjaavat kunnioittavaan kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen. Käytämme tunne- ja turvataitosuunnitelman, Verson ja KiVan mukaisia toimenpiteitä. Luokissa pidetään säännöllisesti KiVa-tunteja, tunne- ja turvataitotunteja.
- Henkilöstö perehtyy YS-ajalla Oulun uuteen kiusaamisen ja väkivallan vastaiseen suunnitelmaan.
- Luokkatasot kirjaavat toimenpiteet luokkatason suunnitelmaan.



Tavoitteet: Huoltajat ja vuorovaikutus

- Otamme huoltajat ja alueen muut toimijat mukaan osaksi tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyötä.



Toimenpiteet: Huoltajat ja vuorovaikutus

- Valitaan huolellisesti foorumit, joilla saadaan huoltajat paikalle kouluun/ paikalle keskustelemaan: kehityskeskustelut, arviointikeskustelut, toiminnalliset vanhempainillat/teemaillat
- Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma esitellään huoltajille syksyn vanhempainilloissa. Suunnitelma on esillä koulun kotisivuilla.
- Huomioimme juhlien rakenteessa ja sisällössä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman peruseriaatteet.
- Jaamme vanhemmille koulun arkea esimerkiksi somekanavien ja erilaisten kouluun tutustumispäivien kautta.
- Teemme kouluarkea näkyväksi myös yhteisen tekemisen kautta (Esim. tehtävät, joita tehdään, viedään myös näkyville kotiin yhtäläinen painoarvo ja merkitys kuin ns. oppiaineilla: kotitehtäviä teemaan liittyen, arvioinnin kehittäminen)

Arviointi: Rehtori ja johtoryhmä vastaavat. Palvelukeskittymä ja vanhempainoimikunta osallistuvat arviointityöhön omalta osaltaan.